

Arie Jongkind

Dorpsschandaal

Redactie: Lijda Jongkind – van Opijnen

Calbona Uitgeverij

www.calbona.nl

calbona@gmail.com

ISBN: 978-94-92228-63-5

© 2015 A. Jongkind

Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur/uitgever.

No part of this book may be reproduced in any form by print, photo print, microfilm or any other means without written permission from the author/publisher.

Als Albert de Krijger uit het ziekenhuis ontslagen wordt, is hij nog lang niet de ouwe. Ruim vijf weken geleden is hij hier zwaar gewond opgenomen omdat hij van zijn ladder gevallen is.

Albert is huisschilder, een eenmansbedrijfje dat redelijk goed loopt, omdat zijn klantenkring voornamelijk uit kerkgangers bestaat. Hij is ook koster van de *grote kerk* in Windekerk en woont met zijn gezin schuin tegenover de kerk. Tot zijn grote verdriet is hij nog steeds niet in staat om zijn werk weer op te pakken.

Gelukkig hebben zijn vrouw en dochter Martie een handwerkwinkelje en ook hun klanten zijn voornamelijk dames die de kerk bezoeken.

Die inkomsten en het loon als koster zijn eigenlijk te weinig om van te leven waardoor ze genoodzaakt zijn hun spaarcentjes aan te spreken.

Ze hadden gehoopt dat het naar verloop van tijd weer beter met hem zou gaan, maar zoals het zich nu laat aanzien, ziet zijn toekomst er eerder somber uit.

Er zit dus niets anders op dan dat Martie een baantje gaat zoeken om in haar eigen onderhoud

te voorzien.

Martie is de jongste van drie kinderen, net tweentwintig jaar oud. Ze heeft lang donker haar, wat ze meestal in een staart draagt, een knap gezichtje waarin een paar mooie bruine ogen twinkelen en ze heeft een prachtig slank figuurtje.

Haar broers zijn een paar jaar geleden getrouwd. De jongste is vorig jaar met zijn vrouw naar Australië geëmigreerd en de oudste is bibliothecaris van een christelijke bibliotheek in een andere provincie en is net als hun ouders, heel gelovig.

De jongens zagen niets in het beroep van huis schilder, daarom is er ook geen opvolger. Ondanks zijn pijn en dat hij stram van lijf en leden is, wil Albert het kosterschap niet opgeven. Als hij dat zou doen, moeten ze ook verhuizen.

Als de problemen van het kostersgezin bekend worden bij *de gelovigen* kan Martie snel aan het werk.

Bakker de Klink en zijn vrouw, beide trouwe kerk-gangers - hij gaat zelfs het ambt van diaken bekleden - komen het ook ter oren. Zij zoeken toevallig voor zes ochtenden in de week een betrouwbare oppas voor hun drie kleine kinderen, zodat de bakkersvrouw 's morgens ongestoord in de winkel kan helpen. Het lijkt allemaal mooi in elkaar te passen. Zo kan Martie 's middags haar moeder

ook nog helpen in hun winkeltje.

Weer slaat het noodlot toe. Mevrouw De Krijger wordt ziek en kan het werk in de winkel niet meer aan, en De Krijger heeft dagen dat hij niet op of neer kan.

Ze besluiten met het winkeltje te stoppen, hoewel dat mevrouw De Krijger erg aan het hart gaat.

Bijna vijftientig jaar geleden is ze er als hobby met haar schoonzus mee begonnen. Toen was de tijd anders en kwamen de financiën op de allerlaatste plaats.

Om toch nog een beetje rond te komen moet Martie ook voor de middag een baantje zoeken. Ze is daar niet te beroerd voor en begrijpt ook dat het nodig is, maar het is in een paar maanden tijd wel een heel grote verandering.

Op een dag komt ze Joost Blankers tegen, een jeugdvriend van haar oudste broer. Ze kent Joost goed en vertelt hem wat er aan de hand is.

‘Ik zal 't er 's met de chef over hebben,’ zegt hij. ‘Bets, onze hulp, je kent haar wel, laat steeds vaker verstek gaan en wil er vandaag of morgen mee stoppen, en moeder is ook niet meer wat ze geweest is. Misschien is er wel een kansje.’

Met *de chef* bedoelt hij zijn vader, die zo'n vijftientig jaar geleden met zijn vrouw Jasmijn het kruidenierswinkeltje “GUJA” aan de Weverweg

begonnen zijn. Die naam is de samenvoeging van Guus en Jasmijn. Dat winkeltje van toen is uitgegroeid tot een grote moderne winkel met een heel uitgebreid assortiment waar tot ver uit de omtrek klanten naar toekomen. Als het erg druk is, helpt Jasmijn ook weleens in de winkel, maar door haar reuma gaat dat bijna niet meer. Ze houdt zich dan ook voornamelijk met de administratie bezig.

Joost is na de MULO ook in de zaak gestapt. Hij is eigenlijk degene die dit in de afgelopen tien jaar allemaal gerealiseerd heeft. Een paar jaar geleden is er nog een stuk bijgebouwd, zodat ze nu ook groente, fruit en diepvriesproducten verkopen. Dat ging niet zonder slag of stoot want zijn vader is nogal conservatief.

‘Die man kijkt liever achterom dan naar de toekomst,’ zegt Joost.

Die verandering had ook een minder leuk effect want groenteboer Van Beuselen klaagde over teruglopende klandizie, en dat liep uit op een al jaren durende ruzie.

Vroeger waren het nog *broeders*. Ze hebben samen in het bestuur van de kerk gezeten. Guus heeft nu zelfs een andere plek in de kerk genomen. Voorheen zaten ze naast elkaar in dezelfde bank, nu zit hij vier rijen voor hem.

Hoe dan ook “GUJA” is een bekende naam ge-

worden, hoewel er nog maar weinig zijn die weten waar die naam vandaan komt.

‘Vandaag of morgen zal ik je 's laten zien om wat voor werk het gaat, als je Bets eventueel gaat vervangen. Dat kun je zelf beslissen of je 't wat vindt. Ik ga drie dagen per week bij klanten langs, en dat zijn er nogal wat: vooral ouderen en minder mobiele mensen.

's Morgens ga ik de boodschappen opnemen, 's middags maak jij de bestellingen met de rekeningen klaar en de volgende dag ga ik afleveren. Dat gebeurt drie keer per week. Tussendoor kun je klanten helpen, of bijvullen. Er is altijd genoeg te doen.’

‘Dat lijkt me hartstikke leuk, Joost. Ik zou zo willen beginnen.’

‘Goed, ik zal 't vanavond al aankaarten en dan hoor je 't zo snel mogelijk van me.’

Dezelfde avond komt Joost langs en maken ze afspraken over de werktijden en het loon.

Zijn vader had gezegd: ‘Regel 't maar, ik vind 't prima. Vers bloed is altijd goed.’

Martie bedingt wel, dat als haar vader een slechte dag heeft en er op die dag een trouwerij of een begrafenis is, zij dan wel vrij moet hebben om haar vader te vervangen. Dat heeft ze ook met de bakker afgesproken. Joost heeft daar alle begrip

voor en nodigt haar uit om de volgende middag al langs te komen.

De kennismaking met meneer en mevrouw Blankers is heel hartelijk. Martie kent hen natuurlijk wel van gezicht want ze komt in de winkel en ziet hen in ook de kerk, maar ze hebben nooit echt kennis gemaakt.

Martie's vader kent die Guus Blankers heel goed van de kerk en vindt het een stuurse eigengereide bobberkop waar moeilijk mee om te gaan is.

Tijdens deze ontmoeting merkt ze daar in ieder geval niets van. Achteraf vindt ze hem wel een beetje vleierig overkomen maar dat kan suggestie zijn. Joost heeft haar de winkel en het magazijn laten zien en haar al een beetje wegwijs gemaakt. Bets maakt deze maand nog vol en vertrekt dan na twaalf jaar trouwe dienst.

Maandag over een week gaat ze beginnen.

Ze kent Joost als een hartelijke, vriendelijke man die heel gevat uit de hoek kan komen. Haar broer en hij zijn even oud en ze zijn vanaf de eerste klas van de lagere school met elkaar bevriend geweest. Het is ook een aantrekkelijke, flink uit de kluiten gewassen kerel, met blond haar en staalblauwe ogen. Volgens haar broer pikte hij vroeger alle mooie meisjes voor zijn neus weg.

Joost heeft een jaar of twee verkering gehad met de jongste dochter van juwelier Kransen. Ze waren zelfs verloofd. Toen het uit was, heeft hij geen meisje meer aangekeken.

Zij wel. Al vrij snel liep ze stijf gearmd met een Marineofficier door Windekerk. Ze is zeker niet lelijk, maar wel erg hautain en verwaand. Misschien vond ze Joost wel te min. Volgens de moeder van Joost kan hij die meid maar niet loslaten en heeft hij er alles voor over om haar weer terug te krijgen.

Martie werkt nu bijna een maand bij kruidenier "GUJA" en begint al aardig wegwijds te worden. Ze vindt haar werk heel leuk, zowel de boodschappen bij elkaar zoeken, als het rekeningen opmaken en het omgaan met klanten. Ze heeft ook al snel in de gaten dat Joost een harde werker is en alles voor het bedrijf over heeft. Het is dan ook de bedoeling dat hij te zijner tijd de zaak van zijn ouders overneemt.

In de paar weken dat ze hier werkt, valt het haar op dat vader en zoon het dikwijls met elkaar oneens zijn, wat dan uitdraait op ruzie. Ze was er voorzichtig tegen Joost over begonnen.

‘Ik zal het je proberen uitleggen, Martie. Net als in veel oorlogen is de reden van onze ruzies altijd

het geloof. Pa staat als een gelovig man in 't leven, althans dat vindt hij zelf. Hij heeft zich jaren voor de kerk ingezet, heeft zelfs nog een poosje in het kerkbestuur gezeten. Ik heb niet veel met kerk en geloof en dat kan hij moeilijk verwerken. Het komt wel voor dat ik op een mooie zomerse zondag op de motorfiets stap en pa en ma naar de kerk gaan en bij minder goed weer kunnen ze me ook op de dag des Heren in de winkel vinden. Dat is ook weer tegen het zere been want het vierde gebod leert ons dat we de sabbatdag moeten heiligen en geen werk mogen verrichten. Hij zegt dat dit ons klanten gaat kosten en dat hij zich voor me schaamt. Nou, klanten hebben we niet verloren. Ons klantenbestand is vorig jaar zelfs met acht procent gestegen. Wat die schaamte betreft, ach, wat zal ik ervan zeggen: ik heb liever dat hij trots op me is. Bij 't minste of geringste botsen we en moet ik aanhoren dat ik een afvallige ben en de principes van m'n ouders met voeten treed.'

‘Wat zegt je moeder ervan?’

‘Ze vindt het erg dat ik niet meeloop in hun straatje. Voor haar ben ik daar niet minder om, en van die ruzies weet ze niet veel. In haar bijzijn is m'n vader redelijk vriendelijk en ik maak haar vanzelfsprekend niet wijzer. Ben jij gelovig?’

‘Ik ben kerks omdat ik dat verplicht ben want m'n

vader is koster.’

‘En als je vader geen koster zou zijn?’

‘Ik weet 't niet. Ik denk dat ik dan ook wel 's zou verzuimen.’

‘Ik heb begrepen dat je verkering hebt met Levie Schoever.’

‘Nee Joost, niet meer.’

‘Is er een ander in 't spel of...?’

‘Nee hoor, ik heb het uitgemaakt. Ik had eigenlijk niet eens zo veel met 'm op.’

‘Waarom ben je er dan aan begonnen?’

‘Het klinkt onlogisch maar 't is eigenlijk vanzelf gegaan. Dat kwam zo: Een maand of vier geleden konden jongeren vanaf achttien jaar gratis een week op kamp. Dat ging uit van verschillende kerken, waaronder onze kerk. Dat kamp had als thema “saamhorigheid en solidariteit”. Je begrijpt 't wel, een hoop poeha, spreekbeurten, zingen, spelletjes, gezamenlijke wandelingen en nog veel meer. Goed bedoeld, maar 't had weinig om 't hand. Van onze kerk waren we met drie meisjes en drie jongens. Die twee meiden ken ik erg goed, de ene was Rietje Molenbroek, je kent haar vast wel. Ze heeft nog een blauwe maandag met m'n jongste broer gegaan. We trokken daarom al snel met z'n drieën op. Dat was ook bij de jongens zo, en Levie was een van hen. Riekje kon het al snel

goed met een van die drie vinden. Dat andere meisje had op de MULO al een beetje verkering met die andere jongen gehad en dat raakte ook weer aan. Dus bleven Levie en ik over. Ik was niet erg enthousiast maar dacht, ach, dat houd ik wel een week vol. Alleen, na die week kwam ik maar niet van hem af. Riekje is al met die jongen verloofd en ze zullen vast wel snel gaan trouwen. Met die andere twee is 't niks geworden.'

'Met jullie toch ook niet?'

'Nee Joost. Vorige maand heb ik 't uitgemaakt. Ik voelde te weinig voor 'm om ermee door te gaan.'

'En hij?'

'Hij zei dat hij van me hield, en dat zegt hij nog steeds. Ik kom 'm in de kerk regelmatig tegen als hij gaat orgelen. Hij is de tweede organist.'

'En wat zegt tie dan?'

'Hij probeert me dan vast te pakken en te zoenen, en smeekt me bijna om 't nog 's te proberen. Ken je 'm?'

'Ja natuurlijk. We hebben samen op de lagere school gezeten. Hij zat twee klassen lager, op catechisatie heb ik 'm ook meegemaakt.'

'Heb jij op catechisatie gezeten?'

'Ja natuurlijk, tot m'n vijftiende. Toen had ik nog niets in te brengen. Ik zag 'm trouwens een paar weken geleden in de tuin van dominee Goedleven

bezig. Zij laten ook hun boodschappen bezorgen... vandaar.'

'Klopt. Hij is hovenier en houdt ook hun tuin bij. Dat doet hij al heel lang hoor. Bij meerdere mensen trouwens. Als zondags de vaste organist ziek is, of weg moet, speelt hij.'

'Jij kent zeker het verhaal van die zoon niet?'

'Je bedoelt de zoon van de dominee? Tim? Ja, daar hebben ze heel wat mee te stellen. Volgens zeggen is het een dwarse knul die vaak met z'n ouders overhoop ligt.'

'Zo'n vijf weken geleden, op een zondagochtend, de klok had allang half tien geslagen en de kerk zat al vol, en de deur van de consistoriekamer bleef maar dicht. Er volgde een hoop geroesmoes, je weet hoe dat gaat, maar er gebeurde niets. Zo'n kwartier later verscheen de kerkenraad zonder dominee. Een van de ouderlingen ging de preekstoel op en zei: 'Broeders en zusters. Onze predikant is vandaag onvoorzien verhinderd om u voor te gaan. Ik ga nu een preek van dominee huppeldepup voorlezen.

Behalve de kerkenraad wist niemand wat er aan de hand was, behalve m'n vader dan. Die was in de consistoriekamer om de karaffen te vullen toen de domineesvrouw binnenstormde. Wat denk je? Het zal wel nooit eerder ergens gebeurd zijn maar

de dominee had die ochtend met zijn zoon gevochten.'

'Ben je mal.'

'Het zal best goed raak geweest zijn want diezelfde middag zagen we de dokter de pastorie binnengaan. Dit mocht natuurlijk niet bekend worden maar op een gegeven moment lekt dat toch uit.'

'Nou je het zegt, ik hoorde m'n vader een paar weken geleden tegen m'n moeder zeggen: "t is een rebels, harteloos, duivelsjong, dat 's flink onderhanden genomen moet worden. Als ik z'n vader was dan...". Ik heb 't verder niet gevolgd maar ik denk dat hij 't toen over dat voorval had. Hoe oud is dat manneke?'

'Zeventien... Zo, dan kunnen ze nog heel wat met 'm te stellen krijgen.'

'Dat zou best kunnen. Maar wat hij ook doet en hoe hij ook is, ik blijf 't een leuke jongen vinden. Hij heeft iets wat me op een of andere manier wel bevalt. Volgens zeggen zit hij nu een paar maanden op een boerderij.'

'Op een boerderij?'

'Ja, een soort creatieve therapie.'

'...Even wat anders. Hoe gaat 't eigenlijk met je vader?'

'Niet zo best. Over een paar weken moet hij weer

naar 't ziekenhuis voor een operatie aan z'n rug.'

'Wie neemt hem dan waar?'

'Ik, dat doe ik al weken.'

'Ook schoonmaken, boenen en weet ik wat er allemaal bij komt kijken?'

'Ja.'

'Wanneer doe je dat dan?'

's Avonds natuurlijk, en 's zondags uitslapen is er ook niet bij. Om half negen ben ik al in de kerk om alles klaar te zetten. Gelukkig hoef ik niet aan een touw te hangen om de klokken te laten luiden, Eén druk op de knop en ze komen boven vanzelf tot leven.

Dat moet precies op tijd: een kwartier voor aanvang twee minuten en vijf minuten voor de dienst begint nog 's twee minuten en 's avonds weer hetzelfde ritueel. In de winter en op koude dagen moet 's zaterdagsavonds de kachel aan.'

'Dus elke zondag ben jij gebonden en doorde-weeks sta je elke avond te poetsen en te boenen?'

'Ja, 't is helaas niet anders.'

'Hoe lang denk je dat vol te houden met ook nog 's twee banen?'

'Dat weet ik niet.'

'En kan je vader het na zijn operatie weer van je overnemen?'

'Ik denk 't niet. '

‘Is 't dan niet veel beter dat jullie ermee kappen? Is dat 't loontje wel waard?’

‘Als we ermee stoppen moeten we 't huis uit, Joost.’

‘Ze zetten jullie heus niet op straat hoor.’

‘Nee, maar wat krijgen we ervoor terug? Er is een groot tekort aan huizen. Er valt dus niet veel te kiezen.’

‘Sorry hoor, ik wil me er verder niet mee bemoeien, maar ik vind dit echt belachelijk. Komt er weleens iemand helpen met schrobben en poetsen?’

‘Ja, soms komt Mary Roosjes me een avondje helpen, maar die heeft het ook druk met haar zes kinderen. Eén keer per jaar is het grote schoonmaak, meestal in de week voor Pasen. Dat is een soort traditie geworden. Dan staan er zo'n vijftien man voor de deur die in één dag de hele kerk onderhanden nemen.’

‘Wat vind je daar nou zelf van?’

‘Ach Joost, het is nou eenmaal zo. Ik zal er niet dood aan gaan. 't Zal heus wel weer 's anders worden.’

‘Ja, maar je hebt toch ook recht op een eigen leven?’

Ze glimlacht even.

Er wordt verder niet meer over gesproken maar

het zit Joost Blankers om een of andere reden niet lekker.

Als de kerkklok heeft laten horen dat het half acht is, rijdt er een week later een busje het kerkpad op. Op het busje staat met grote sierlijke letters “GUJA” geschilderd. Dus niemand vraagt zich af wie de eigenaar is. Eventuele passanten zullen zich wel afvragen wat de bestuurder van dat busje daar te zoeken heeft. In Windekerk kent iedereen die blonde aantrekkelijke kruidenier van de Weversweg tenslotte.

Een van de zware kerkdeuren staat op een kier en hij aarzelt niet om die voorzichtig open te duwen en het kerkportaal in te stappen. Een hoge, ietwat kille ruimte waar de vloer betegeld is met zwarte en grijze tegeltjes. Aan weerszijden van de muur twee rijen ijzeren kapstokhaken en op elke hoek staat een houten ton waar nog twee paraplu's in staan.

Dit herinnert hem weer aan de tijd dat hij met zijn ouders meeinging. Hij loopt naar de volgende deur en even later staat hij in de kerk.

Als de deur achter hem dichtvalt, klinkt dat in de lege kerk alsof er een kanonskogel afgeschoten wordt. Niet alleen hij schrikt, maar degene die nu nog onzichtbaar bezig is, wordt erop attent

gemaakt dat er bezoek is. Het lijkt hem het beste om even te wachten.

Dat hoeft niet want hij hoort al voetstappen en een stem galmend zeggen: 'Joost, jij?'

Door de echo weet hij even niet waar die stem vandaan komt. Dan ziet hij haar tussen een rij banken staan. Hij loopt naar haar toe en schiet in een daverende lach. Ze heeft een bezem in haar handen, een gebloemde jasshort aan met lange mouwen en een hoofdoek om die ver over haar voorhoofd gezakt is.

'Ik weet waarom je me uitlacht. Ik vind het ook niet prettig dat je me in deze kleding ziet.'

'Ik lach je niet uit, Martie. Het komt door het eerste aanzicht.'

'Wat kom je doen?'

'Ik kom je gezelschap houden.'

'Mij gezelsch.....?'

'Nee joh, als je er niks op tegen hebt, kom ik je een paar uurtjes helpen.'

'Nee natuurlijk niet. Maar dat is toch niet nodig. Ik bedoel, jij hebt ook heel de dag je werk. Wat brengt je zover?'

'Nou, gewoon, ik dacht... Verdorie, zeg nou maar gewoon wat ik kan doen.'

'Het portaal moet hoognodig een beurt hebben. Achterin, achter die hoge deur is een diepe kast.'

Daar staan emmers met zwabbers en dweilen. Naast het portaal is een kraan waar je water kan tappen.'

Joost is al weg.

Ze kijkt hem na en weet niet wat ze ervan denken moet. Zou hij me uit medelijden komen helpen, of zou er nog iets anders spelen? Tot nu toe heeft hij daar niets van laten merken, hoewel dat wil niet zeggen dat hij geen bepaalde gevoelens voor me koestert. Stel dat hij....

Dan wordt ze gestoord in haar gedachten omdat in de zijdeur voorin de kerk, een sleutel omgedraaid wordt. Er zijn er drie die een sleutel van die deur hebben. Zijzelf, de vaste organist en de tweede organist.

Het zal toch niet waar zijn dat juist nu...

Op dat moment komt Levie Schoever binnen, die direct op haar af stapt. Hij kijkt haar met zo'n vernietigende blik aan dat ze zelfs een beetje bang wordt.

'Zo juf, nou is 't me duidelijk.'

Ze weet wat hij bedoelt maar doet of ze hem niet begrijpt.

'Wat is je duidelijk Levie?'

'Dat je mij aan de kant gezet hebt voor die Joost Blankers. Wat een smerige achterbakse rotstreek. Waar is tie trouwens?'

‘Hij is 't portaal aan 't boenen. En trouwens, ik heb helemaal niks met Joost. Hij komt me gewoon een avond helpen.’

‘Ja, ja, maak dat de kat wijs. Hij komt je zomaar helpen zonder dat er iets tegenover staat. En dan nog zulk smerig rotwerk ook. Denk je dat ik gek ben? Heb je al een potje met hem gevreeën, of doen jullie dat na afloop? Hij is zeker een stuk beter dan ik.’

‘Joh, ben je nou helemaal. Dit pik ik niet van je.’

‘Ik ook niet van jou. Dat zal je wel merken en hij trouwens ook. Zeg dat maar vast tegen 'm.’

‘Als je een vent bent, ga je 'm dat zelf zeggen.’

‘Helemaal niet. Ik wil die vent niet eens zien, weet je dat. Ik walg van jullie. Maar zoals ik al gezegd heb: jullie zijn nog niet van me af.’

‘Wat ben je van plan?’

‘Daar komen jullie nog wel achter. Ik laat me niet beduvelen als je dat soms denkt!’

‘Levie, ik heb niets met Joost.’

‘Meid, houd toch op met dat liegen.’

Hij draait zich om, loopt weer naar de deur die hij met een klap achter zich dichtslaat.

Bewegingsloos staart ze voor zich uit.

Ze hoort dat er in het portaal emmers verplaatst worden en het ietwat vals fluiten van de man die daar bezig is.

Zal ik het hem zeggen, of kan ik het misschien beter voor me houden?

Als Joost zich even later bij haar meldt en opgewekt meedeelt dat het varkentje gewassen is, kan ze het toch niet voor zich houden. 'Levie is geweest.'

'En wat wist tie?'

'Hij denkt dat wij iets hebben en ik 'm voor jou aan de kant gezet heb. Hij zei ook dat we nog niet van hem af zijn.'

'Wat is meneertje van plan dan?'

'Daar komen we wel achter, zei hij.'

'Luister Martie, je moet je niet gek laten maken. Dat is alleen maar grootspraak. Ik had het op prijs gesteld als hij even naar me toe gekomen was.'

'Hij wil je niet zien.'

'Zie je, dat bedoel ik. Het is een schijthuis met een grote waffel. Kom op, vergeet die kerel.'

Wat ik vragen wil, heeft je vader toevallig hier nog wat gereedschap liggen? Van verschillende kapstokhaken zitten de schroeven los en bij sommige is er zelfs één weg.'

'In diezelfde kast moet een kistje staan met spijkers, schroeven en wat gereedschap. Ik weet 't niet precies, kijk maar.'

Voor hij weg loopt, strijkt hij heel even met de palm van zijn hand langs haar wang en vraagt: 'Je

maakt je er toch niet druk om hè?’

Ze schudt haar hoofd en probeert te glimlachen.

Als hij weg is, gaat ze even met haar hand langs haar wang. Zou dat ter geruststelling bedoeld zijn, of zou hij iets anders bedoelen?

Even zwijmelt ze weg, tot een galmende stem roept dat het gereedschapskistje gevonden is.

Een uur later praten zij, voor ze naar buiten gaan, in het portaal nog wat na. Eerst gaat het over ditjes en datjes, maar al snel komen ze weer terug op het bezoek van Levie.

‘Dus hij denkt dat we iets hebben,’ zegt Joost.

‘Ja, daar is hij van overtuigd.’

‘Ik kan me wel een beetje voorstellen dat hij die indruk heeft. Maar als je iemand graag mag, mag je toch verwachten dat je die iemand graag helpt.’

Martie kijkt hem vragend aan. Hij gaat er verder niet op in. En ze durft ook niet te vragen wat hij bedoelt omdat ze bang is dat haar dan de illusie ontnomen wordt.

Als de klok boven hun hoofd tien slagen laat horen, zegt Joost: ‘Het is tijd om naar huis te gaan. Ik zie je morgenmiddag weer en volgende week kom ik weer een avond langs.’

‘Ach joh, je hebt het al zo druk.’

Glimlachend zegt hij: ‘Als je een dier voor je wilt

winnen, begin je toch ook met lokaas.'

Ze doet of ze het niet begrijpt.

Als ze naar buiten stappen, is het al donker.

Ze zien dat die zoon van de dominee bij het busje staat.

'Hij is zeker weer thuis,' fluistert Martie.

'En bevalt tie je?' vraagt Joost hem.

'Gaaf man. Als ik straks achttien ben en m'n rijbewijs heb, neem ik ook zoiets en ga 'm dan inrichten als reisbus.'

'En dan?'

'Dan ga ik er een reis door Europa mee maken.'

'Alleen?' vraagt Martie.

Hij kijkt haar aan en zegt: 'Ik denk 't wel, maar als er zo'n knap wijffie als jij met me meewil, heb ik daar niks op tegen.'

Hij kijkt naar Joost en zegt: 'Jij boft, man.'

'Heb jij nog geen vriendinnetje dan?'

'Geen vaste, maar ik kom niks tekort hoor. Ik heb zeven weken voor heropvoeding op een boerderij gezeten. Man, ik ben bijna elke dag van bil geweest.'

'Nou Tim, zo kan het wel weer.'

'Dat is toch geen zonde? Of wel? M'n vader is zo fijn als gemalen poppenstront en die doet 't ook. Woensdagsavonds is hij meestal vrij en dan gaan ze vroeg naar bed. Man, je weet niet wat je hoort.'

Maakt me niet uit maar....'

'Die mensen zijn getrouwd, Tim.'

'Praat nou niet tegen beter weten in, Martie. Dat maakt geen reet uit.'

Joost snijdt een ander onderwerp aan. 'Nu moet je weer terug naar school zeker?'

'Ja, jammer genoeg wel. En ik moet dit jaar ook nog 's overdoen. Ik heb vanavond bijna een uur op dat muurtje aan de overkant gezeten.'

'Waarvoor?'

'Zomaar. En opeens zag ik Levie Schoever de kerk ingaan.'

'Ja, dat klopt. Hij moest zeker iets halen.'

'Wat een lul, zeg. Hij houdt bij ons de tuin bij. M'n vader mag hem niet zo, geloof ik, maar m'n moeder mag 'm heel graag. Zij zou bijna d'r broek voor 'm laten zakken.'

'Nou Tim, nu ga je echt te ver. We gaan naar huis. Waarom heb je trouwens die lamp bij je?'

'Die heb ik net uit de schuur gehaald.'

'Waarvoor?'

'Alles op z'n tijd meissie. Ik zag die Levie ook weer terugkomen. Hij zag mij niet. Op een gegeven moment dacht ik, waar is die eigenheimer in godsnaam mee bezig? Ik zag 'm op z'n knieën zitten en ben toen voorzichtig naar 'm toe geslopen. Ik was helaas te laat. Het euvel was al geschied.'

‘Wat heeft tie gedaan dan?’

‘Zie je dat niet? Jij ook niet, Joost? Zie je niet dat je busje van voren scheef hangt?’

‘Verdorie. Ja, nou je 't zegt.’

Joost loopt naar de andere kant. ‘Potv...., de band is lek.’

‘Ja, en je kunt pompen wat je wilt maar hij wordt nooit hard. Hij is lek gestoken door onze tuinmol. Hij klapte net een groot zakmes dicht toen ik bij 'm kwam. Ik vroeg, “waar ben je mee bezig, man?” Hij zei, “dat gaat je niks aan.” Hij wilde weglopen maar ik heb 'm toen even gehaakt. Toen hij weer opkrabbelde, heb ik 'm een muilpeer in dat vrome smoelwerk verkocht. Ik schrok er zelf van. Bloedend als een rund ging hij er vandoor. Volgens mij zit z'n neus nou op een heel andere plek.’

‘Nee hè, Tim. Was het echt zo erg? Dat kan je toch niet maken, joh. En als hij aangifte gaat doen?’

‘Dat moet hij zelf weten. Als hij dan ook maar vertelt wat hij gedaan heeft.’

Joost is intussen op zoek naar gereedschap om de band te verwisselen.

‘Kan je 't vinden, Joost?’

‘Niet erg. 't Is hier aardedonker.’

‘Dan licht ik wel even bij. Ik heb dat ding niet

voor niks gehaald, tenslotte.'

'Heb jij die lamp speciaal....?'

'Ja, ik dacht, die kan die boodschappenjongen straks best gebruiken. Je wordt toch niet boos dat ik je zo noem?'

'Nee hoor. Een beetje aan deze kant.... Mooi man. Wat een uitkomst zo'n lamp.'

'Ach, de ene dienst is de andere waard. Ik heb misschien jouw hulp nog wel 's nodig.'

'Zo, we kunnen weer zakken, nu de moeren nog even aantrekken en het leed is weer geleden. Zo, kijk 's even. Da's een flinke jaap.'

'Ja, onze orgeldraaier houdt niet van half werk,' zegt Tim lachend.

'Ik geloof dat ik nu eindelijk weg kan. Tim, bedankt voor je hulp en ik hoop dat het verder geen gevolgen voor je heeft.'

'Zit over mij maar niet in. Ik red me wel.'

Dan slentert hij weg en verdwijnt in de duisternis.

'Wat moet je nou van zo'n jongen denken?' vraagt Joost.

'Het is een jongen die z'n eigen weg wil gaan, geen regeltjes duldt en niet gekoeioneerd wil worden. Eerlijk gezegd, kan ik geen hekel aan 'm hebben.'

'Ook niet als je terugdenkt aan die zondagmorgen toen hij met z'n vader...?'

‘Dat is nooit goed te praten Joost. Maar we weten niet alles. Jouw vader ligt ook weleens dwars en doet ook moeilijk omdat je de zondag anders invult dan hij wil. En daarbij, vind ik het ook best een knappe jongen. Hij straalt iets uit wat me wel aanstaat.’

‘We moeten nu naar huis, Martie. Morgen is het weer vroeg dag. Ik zou zeggen: droom maar fijn en vertel 'm me morgen.’

‘Wat moet ik je morgen vertellen?’

‘Je droom natuurlijk.’

Joost stapt in en start de auto. Lachend steekt hij zijn hand op en rijdt dan langzaam het pad af. Een beetje teleurgesteld kijkt ze hem na.